

KÖNYV
TÁR

HB 1647

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 115. ÉVFOLYAMA

1980. NOVEMBER • XXIX. ÉVFOLYAM II. SZÁM

TARTALOM

Váncsa Jenő: Tanévnnyitó — — — — —	481
Keresztesi Béla: Egy világrekord apropóján — — — — —	484
Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának feladatairól (Dr. Tóth Sándor) — — — — —	491
Dr. Kecskés Sándor, Kosztka Miklós: Kationaktiv bitumenemulzió az erdészeti útépitéseknél	495
Dr. Tompa Károly: Erdőnevelésünk genetikai hátteréről — — — — —	501
Kapusi Imre: Az ágzúzó henger és célszerű alkalmazása — — — — —	505
Az Erdészeti Gépgyártó Vállalat az erdőgazdálkodás technikai fejlesztésének szolgálatában (Izsó Mihály) — — — — —	509
Materny Zoltán: A radiál abroncsok használatának lehetősége az erdőgazdasági erőgépeken	511
Banadics István: A békési közutak nyárfásítása — — — — —	515
Balogh Zoltán: Aprítéktermelési munkarendszer-változatok vizsgálata a Mecseki EFAG-ban többletnevezés döntési modellel — — — — —	517

Címkép: Aghúzó henger (Fotó ERTI, Michalovszky I. felvétele)

A hátlapon: „Erdészeti Eletfa” — a Bedő Albertről elnevezett első szakmai KISZ-építőtábor emlékére Csikós Nagy Márton mosdói szobrászművész által készített mű (Fábián I. felvétele)

СОДЕРЖАНИЕ

Ванча Й.: Открытие нового учебного года	481
Керестеши Б.: По поводу одного всемирного первенства	484
О задачах согласования лесного и охотничьего хозяйств (Д-р Тот Ш.)	491
Д-р Кекеши, Ш., Костка М.: Катионоактивная битумная эмульсия в строительстве лесных дорог	495
Д-р Томпа К.: О генетическом фоне лесовыращивания в Венгрии	501
Капуши И.: Веткодробильный валок и его целесообразное использование	505
Предприятие по лесохозяйственному машиностроению на службе техническоосвязедия тлесного хозяйства (Ичо М.)	509
Матерни З.: Возможность использования радиальных шинков на лесохозяйственных силовых машинах	511
Банадич И.: Озеленение бекешских шоссеыных дорог тополем	515
Балог З.: Испытание вариантов трудового метода с мнософакторной моделью решения	517

CONTENTS

J. Váncsa: Opening of school-year — — — — —	481
B. Keresztesi: In connection with a world record — — — — —	484
Dr. S. Tóth: Duties in co-ordination of forestry and wildlife management — — — — —	491
Dr. S. Kecskés, M. Kosztka: Cation activated emulsion of bitumen for forest roads building	495
Dr. K. Tompa: Genetical background of forestry — — — — —	501
I. Kapusi: The roller for milling of branches and its effective usa — — — — —	505
M. Izsó: Forest machine factory in the service of technical development — — — — —	509
Z. Materny: Possibility of application of radial tires on forest tractors — — — — —	511
I. Banadics: Planting of trees at the road sides in Békés — — — — —	515
Z. Balogh: Evaluation of chip harvesting systems by multifactorial choiceselection modell —	517

AZ ERDŐ

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. Szerkeszti: Dr. Solymos Rezső. A szerkesztőség címe: Budapest, II. Frankel Leó u. 44. Levélcím: Budapest, Pf.: 17. 1277. Kiadja a Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Lenin krt. 9—11. Levélcím: Budapest, Pf.: 223. 1906. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai; előfizethető még a Posta Központi Hírlapiroda (Budapest, József nádor tér 1., 1900) és a lapterjesztéssel foglalkozó, egyes postahivatalok útján. Előfizetési díj egy évre: 90.— Ft, egyes szám ára: 8.— Ft. Külföldön terjeszti a „Kultúra” Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat (Budapest, Pf.: 149. H—1389).
az évi előfizetés ára: 7 \$.

Révai Nyomda Egri Gyáregység, Eger. 80 11. 2992 Felelős vezető: Vilček János.

Index: 25 208

HU ISSN 0014—0031

TANÉVNYITÓ

VÁNCSA JENŐ

MEZŐGAZDASÁGI

ÉS ÉLELMEZÉSÜGYI MINISZTER

A meghívott vendégek, a megyei, városi, párt- és tanácsi vezetés nevében szeretettel köszöntöm önöket. A mai, ünnepélyes nyilvános egyetemi tanácsülés nemcsak emlékeztető ünnepi esemény, hanem kitűnő alkalom, hogy az erdő- és faipar fejlesztésén működő tudósok, kutatók, diákok, élenjáró szakemberek találkozzanak, véleményt cseréljenek, ágazatunk fejlesztéséről tapasztalatokat szerezzenek. Különösen fontos ez számunkra az Erdészeti és Faipari Egyetemen, ahová az átlagosnál jobban kötődnek az itt korábban végzett szakemberek, akik dolgoznak akár az ország bármely területén, bármely üzeménél, intézményénél, vállalatánál, szívesen és folyamatosan járnak vissza Sopronba, alma materükhöz.

Ezt a kiváló alkalmat szeretném megragadni — amikor együtt vannak a közelmúlt és a jövő szakemberei —, hogy felvázoljam az ágazat előtt álló legfontosabb feladatokat. Szerencsés időpont ez, mivel az 1980-as esztendőben az V. ötéves tervet fejezzük be, és kezdődik az 1981-es esztendőben a VI. ötéves terv, amely ágazatunkra minden eddiginél nagyobb feladatokat ró. Azért is szerencsésnek tartom ezt a találkozást, mert meggyőződésünk, hogy az elmúlt 1—2 esztendőben az erdő- és fagazdaság reneszánsza kezdődött meg és folytatódik a jövőben is. Új követelmények elé állított bennünket az élet, másként kell gazdálkodnunk azokkal a javakkal, anyagi eszközökkel, amelyek rendelkezésünkre állnak. Kormányzatunk is másképp értékeli az erdő- és fagazdasági ágazatot, mint néhány évvel ezelőtt. Az új követelményekről szeretnék elmondani néhány gondolatot:

A világban és országunkban is bekövetkezett nyersanyag- és energiaválság az erdőgazdálkodás jelentőségének megítélését alapvetően megváltoztatta. Az erdő- és favagyonyban átlagosan szegényebbek vagyunk, mint Európa többi országa, pedig Európa is jelentős behozatalra szorul. Ebben az esztendőben 56 millió m³ fa hiányzott. Tengerentúlon hasonló a helyzet. Például Japán 70 millió m³ faanyagot importál. A magyar népgazdaság 3,5 millió m³ gömbfaegy-

Az Erdészeti és Faipari Egyetem tanévnyitó ünnepélyén, 1980. IX. 8-án elhangzott beszéd.

értékre számított fahiánnyal küszködik és behozatalra szorul. Az idén 13 milliárd forint értékű fát importálunk és több mint 3 milliárd forint értékben exportálunk. E számok mutatják, hogy a magyar népgazdaságnak jelentős gondot okoz a társadalomnak faanyaggal való, kiegyensúlyozott ellátása. A beszerzési lehetőségek szűkülnek, az egész világon drágul a fa és fatermék, egyre távolabbról és egyre nehezebben lehet beszerezni. A jelenlegi állapot, amely szerint ipari fánk 50⁰/₀-át importból szerezzük be, hosszú távon nem tartható. Új utat kell keresnünk, mindenekelőtt az ágazat fejlesztésében, a faanyag komplex hasznosításában, a fenyő és általában a faanyag helyettesítésében és az ésszerű takarékoskodásban. Az új út a következő lehet: *korszerű alapokra kell helyezni a nyersanyag termelését és hasznosítását*. Ez alatt értem a minőségi követelményeket, amelyeket a versenyképesség a termékek minősége vonatkozásában megkövetel tőlünk.

Három nagy feladatról van szó:

- a nyersanyagbázis bővítéséről,
- a kitermelés növeléséről és
- a korszerű hasznosításról.

A nyersanyagtermelés növelését illetően, a biológiai alapokat kell megfelelően biztosítani. Úgy gondoljuk, hogy *a legfontosabb követelésünknek a föld jobb hasznosítása kell legyen az erdőgazdaságban is*. A faanyagbázis növelésével kapcsolatban feladatunk kettős, egyrészt hosszú távon tartamosan gazdálkodni meglévő és értékes favagyonyunkkal, másrészt haladék nélkül felújítani a kitermelt erdőket. Itt komplex, összetett feladatról van szó, egyre több nyersanyaghoz jutni, új fafajták, különösen a gyorsan növő fafajok felhasználásával állományaink összetételét, szerkezetét és minőségét javítani. Minden, rendelkezésünkre álló földterületet megfelelően hasznosítani kell és minél jobban ki kell használnunk. Ez hosszú távú feladat és máris késésben vagyunk. Ezért minél előbb meg kell teremteni ennek műszaki-gazdasági feltételeit. Érdemes szem előtt tartani egy angol tudós mondását: „Az az ember, aki két szál fűvet termel ott, ahol addig egy szál fű termett, nagyobb szolgálatot tesz az emberiségnek, mint a hadvezérek”.

Nagyobb intenzitással kell nekünk is az erdőterületeket kezelni és *minden megtermelt faanyagot jól kell hasznosítani*. Ebben tartalékaink hatalmasak. A mai kitermelés gyakorlata szerint az apadék mennyisége 19—20⁰/₀. Ennek a famennyiségnek egy részét korszerű gazdálkodással, megfelelő technikai eszközökkel meg lehetne takarítani a népgazdaság számára. Az ipari feldolgozás során keletkezett fahulladék hasznosításával 1 millió m³ faanyaggal lehetne növelni a faanyagellátást. E két tétel mintegy 1,5 millió m³-rel javítaná az igények kielégítését. Rendkívül fontos számunkra az eddiginél is *korszerűbb fagazdálkodás*. Mindenütt, ahol lehet, a túlzott igényeket faragjuk le és a fát helyettesítsük más anyagokkal. Sokkal fontosabb, hogy a hasznosításnál és a faanyag kiválasztása során helyesen járjunk el. Az importfenyőt — ahol lehet — váltsuk ki hazai fafajokkal és a teljes termelést hasznosítsuk. Ismert a biomassza-elmélet, új termékeket kell kifejleszteni, teljessé tenni a faanyag hasznosítását és feldolgozását, erősíteni kell az exportorientációt.

A kormányzati szerveknek az a véleménye, hogy az erdő- és fagazdaságot e tekintetben elhanyagoltuk, a dinamikus fejlődést nem eléggé segítettük. Ezt pótolni kell, és az alaptevékenységet komplex módon kell gépesíteni. Igérem, hogy *a kormányzati munka minden eszközével azon leszünk, hogy behozzuk ezt a lemaradást és megteremtsük a megfelelő műszaki-technikai bázist*.

Nem kisebbek a feladatok a földmérési és földrendezői karnál sem. Mostanában jelenik meg a kormányynak egy határozata a földmérésekről és a -minősítésekről. A termőföld jobb hasznosítása alapvető népgazdasági érdek. Ehhez a műszaki-technikai feltételeket is biztosítani kell.

A fejlesztéshez azonban nemcsak gép, anyag és eszköz kell, hanem *legfontosabb az emberi tényező*. Itt is sok még a tennivaló, nemcsak a képzés, hanem az üzem- és munkaszervezés területén is. Arra kell törekednünk, hogy a dolgozók érdekeltsége egybeessen a társadalmi igényekkel, javuljanak a munkafeltételek, mindkettő érje el más ágazatok színvonalát és alakuljanak ki korszerű kapcsolatrendszerek az ágazatok és a szektorok között. Hiszen az erdők egyharmada nem az erdőgazdaságok, hanem a mezőgazdasági termelészövetkezetek és állami gazdaságok tulajdonában van. A mezőgazdaság minden szektorában integrált módon folyjon a termelés. Több helyütt már tapasztalhatók ilyen hasznos törekvések.

A magyar erdőgazdálkodásnak az élenjáró európai államok színvonalára kell kerülnie. Itt még sok a tennivaló. *Kevés erdész van kint a világban*. Az egyetemnek nagyon hasznos kezdeményezései vannak ezen a téren, ezt tovább kell folytatni. A hallgatóknak ismerni kell az élenjáró nemzetközi gyakorlatot és ezt idehaza hasznosítani kell tudniuk. Az erdőgazdaság és faipar előtt hatalmas feladatok állnak, az itt végzett hallgatóknak van perspektívájuk. Fokozottabb feladatok hárulnak ezért az egyetem tudósaira, tanáira, de a hallgatók felelőssége sem kevés. A telepített erdőkkel önök fognak gazdálkodni. Becsüljék meg azokat a neves elődöket, akik telepítették a magyar erdőket, gondoskodtak arról, hogy az ország erdővagyonra ne csökkenjen, és megfelelő feltételeket teremtettek ahhoz, hogy okszerűen, a társadalom javára tudjanak gazdálkodni.

A képzéstől elválaszthatatlan a fizikai munka, hisz a termelés számára képezzük a szakembereket. Itt, az Erdészeti és Faipari Egyetemen, az átlagosnál magasabb színvonalon segíti a társadalom a szakemberképzést. Hatalmas befektetés ez a társadalom részéről, amelyet megfelelő módon meg kell becsülni. Olyan befektetés ez, amelyet önök, hallgatók, kamatostól fognak majd visszafizetni a társadalomnak. Azzal is tisztában vagyunk, hogy a rendszeres tanulás kemény munka is. Fizikai és szellemi megterhelés, és aki itt megállja a helyét, az az életben sem fog kudarcot vallani. A tanár-diák viszonyban fennálló korszerű kapcsolatokat, formákat tovább kell fejleszteni. Ebben az egyetemnek sok hasznos kezdeményezése van, amelyben a vezető szerep a tanári karé. Megvan a garancia arra, hogy az egyetem a kor követelményeinek megfelelően, sokoldalú képzést folytasson. A jelenlevő hallgatók jól szolgálják a társadalom ügyét, hozzájárulnak ágazataink továbbviteléhez, az ország anyagi gondjainak enyhítéséhez és hasznos tagjaivá válnak társadalmunknak.

Ehhez kívánok sok sikert, jó tanulást és boldogulást!
